

[Johs. Clausen.]

mægtige Udbytter. Det er min Opfattelse, at vi skal langt tilbage i Historien for at finde lignende ydmygende Foranstaltninger for Landbrugserhvervet. Der har før været glimrende Kaar for Kapitalen her i Landet, bedre Kaar end nu, men saa har der ogsaa været taalelige Kaar for samtlige Erhverv. Jeg tror derimod, det vil være vanskeligt at pege paa en Tid, hvor Uligheden i Erhvervsvilkkaar har været saa voldsom, som den er nu: Højkonjunktur for beskyttede Erhverv, men for vort vigtigste Erhverv en kritisk og vanskelig Situation, hvor man maa gribe til saa ekstraordinære Foranstaltninger som Tilskud til Fremskaffelse af Saasød til Besaaing af Danmarks Jord.

Man har gentagne Gange fra Regeringsbænkene og ude omkring i Landet baade fra Statsministeren og andre hørt Udtalelser om, at man vilde fremsætte en samlet Plan til Støtte for det kriseramte Landbrugserhverv, men en saadan samlet Plan er stadig udeblevet, og vi har faaet en Tilskudsordning, som ikke rækker vidt. Naar man taler om en samlet Plan, og naar man gaar ind for disse Love om Tilskud og Støtte til Landbruget, er det i Erkendelse af, at Landbrugets Kaar er saaledes, at Samfundet ikke er tjent med, at man ikke kommer det til Hjælp.

At Situationen er saaledes, kan bevises paa saa mange Maader. F. Eks. er Gennemsnitsforrentningen i Landbruget for de sidste 9 Aar ubetinget negativ. Nu skal det erkendes — og jeg forstaar, at det vil blive sagt fra andre Sider i vort Land —, at Priserne paa Landbrugets Produkter er steget gennem de sidste Aar, men det gælder ikke vort vigtigste Landbrugsprodukt, nemlig Smørret. Paa dette Produkt har vi en Pris, som ikke tilnærmelsesvis dækker Produktionsprisen. Naar saa samtidig Udgifterne, baade Skatter og andre Udgifter, er stadig stigende, er det givet — og det vil vel heller ikke blive bestridt —, at Landbrugets Kaar fremdeles er meget ringe.

Derfor er man nu naaet saa vidt, at der gennem en Lovforanstaltning skal gives Tilskud til Indkøb af Saasød. Det er Landbruget som saadant, der skal have dette Tilskud, men jeg tør nok sige, at det er i hele Samfundets velforstaede Interesse, at denne Lov gennemføres. Det vilde komme til at se endnu ringere ud med Dækningen af vort Lands Valutabehov, om man ikke gjorde det.

Det foreliggende Lovforslag er imidlertid efter mit Partis Mening ganske util-

strækkeligt, og det ser i høj Grad ud som en Klasselov. Er det nemlig i Samfundets Interesse at faa lagt Sød i Jorden i de smaa Brug, maa det ogsaa være i Samfundets Interesse, at det sker i Bondebrugene. Nu kan man jo sige, at Lovforslaget ikke sætter noget Skel her. Det gør det heller ikke, men de Tilskud, der bydes, forslaar saa urimelig lidt i et større Landbrug, som under de nuværende økonomiske Vilkkaar selvfølgelig godt kan være forholdsvis lige saa nødstedt som et mindre. Mit Parti mener, at det er urimeligt at sætte en Grænse. Naar man vil give Tilskud til Fremskaffelse af Saasød, maa man gøre det konsekvent og hjælpe der, hvor Trangen er til Stede, uden Hensyn til, om Bruget er lidt større eller lidt mindre. Der kunde fremdrages mange Eksempler paa, hvor grelt Forholdet vilde blive for et større Bondebrug med det Tilskud, som her ydes, men det skal jeg ikke her komme ind paa — det er gjort saa grundigt i det andet høje Ting.

Den direkte Anledning til Lovforslagets Fremsættelse er altsaa det daarlige, ja, næsten katastrofale Høstudbytte, der har været i adskillige Egne af Landet. Mit Parti agter ikke at modsætte sig dette Lovforslags Gennemførelse, men vi hævder, at det er utilstrækkeligt og kun forslaar grumme lidt.

Det er en bekendt Sag og erkendes vist fra alle Sider, at Danmarks Høst i 1936 var i det mindste 125 Mill. Kr. mindre værd end Gennemsnitshøsten i Aarene forud, og saa ved man da, at et Tilskud paa 2 Mill. Kr. rækker ikke langt. Derfor har mit Parti i det andet høje Ting foreslaaet, at de 2 Mill. Kr. som Maksimumsbeløb stryges ud fra den Betragtning, at er det nødvendigt for Nationen at faa Jorden besaaet, kan det ikke nytte at ville dække sig bag 2 Mill. Kr., som ganske sikkert vil vise sig at være meget for lidt til at løse en saa vigtig Opgave i et Landbrugsland som Danmark.

Der er foretaget visse Ændringer i Lovforslaget i Folketinget. Regeringspartierne har med Tilslutning af Landbrugsministeren stillet Ændringsforslag om, at Maksimumsbeløbene forhøjes fra 100 og 150 Kr. til 150 og 250 Kr., og det er efter min Opfattelse i og for sig en Forbedring, men ikke naar det samlede Maksimumsbeløb paa 2 Mill. Kr. fastholdes, for saa vil det Antal, der kan blive hjulpet, blive reduceret, eller ogsaa vil Beløbene blive reduceret i meget høj Grad.

Mit Parti vil, som sagt, ikke modsætte